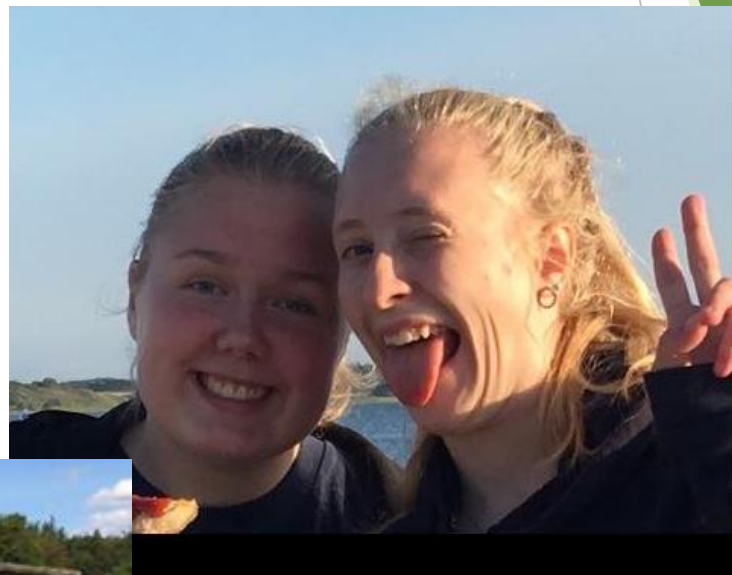

Ordblind og på vej mod det gode liv☺

Almindelige unge i "rødt felt"

Rødt felt

Ordblindetestscore: 77

Gennemsnit for uddannelsestrin: 88 (5.-klasse)

Grænseværdier for uddannelsestrinnet:

Deltest	Antal rigtige	% rigtige af besvarede	Rigtige pr. minut	Deltestscore
Find stavemåden	33 af 40	83%	7	75
Find det der lyder som et ord	22 af 29	76%	4	78
Ordforråd, Antal rigtige	14 af 15			

Hvad er læsning?

Afkodning x Forståelse = Læsning

$A \times F = L$

Læse - strategier

Læs langt

Læs kort

Læs dybt

Tale til tekst

Læreren😊

Læsning og skrivning er en kultur teknik

Øjnene

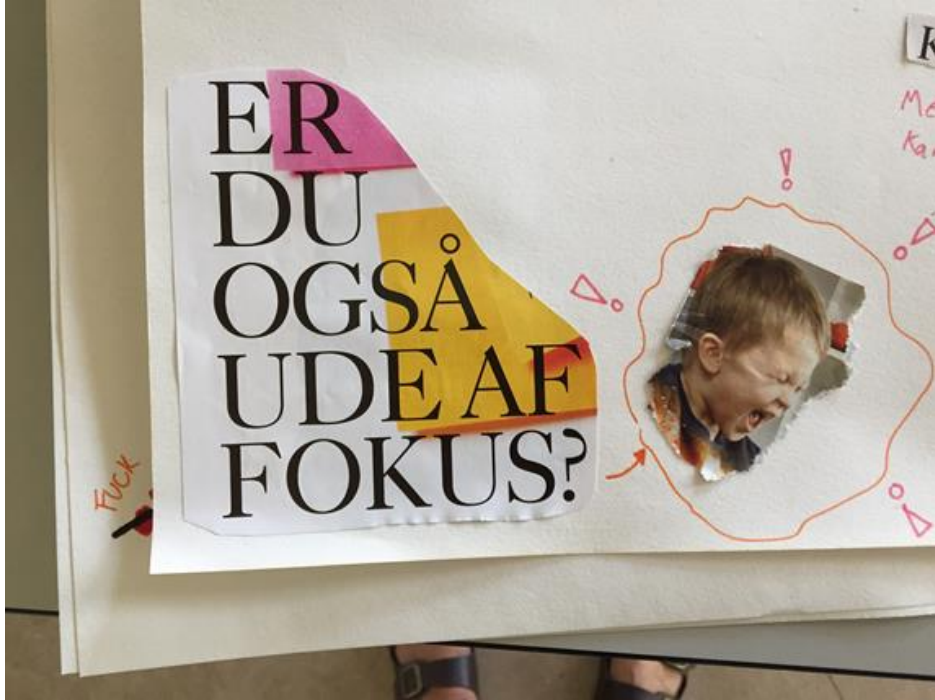

TID

for lidt og for meget!

Hvordan har det været?

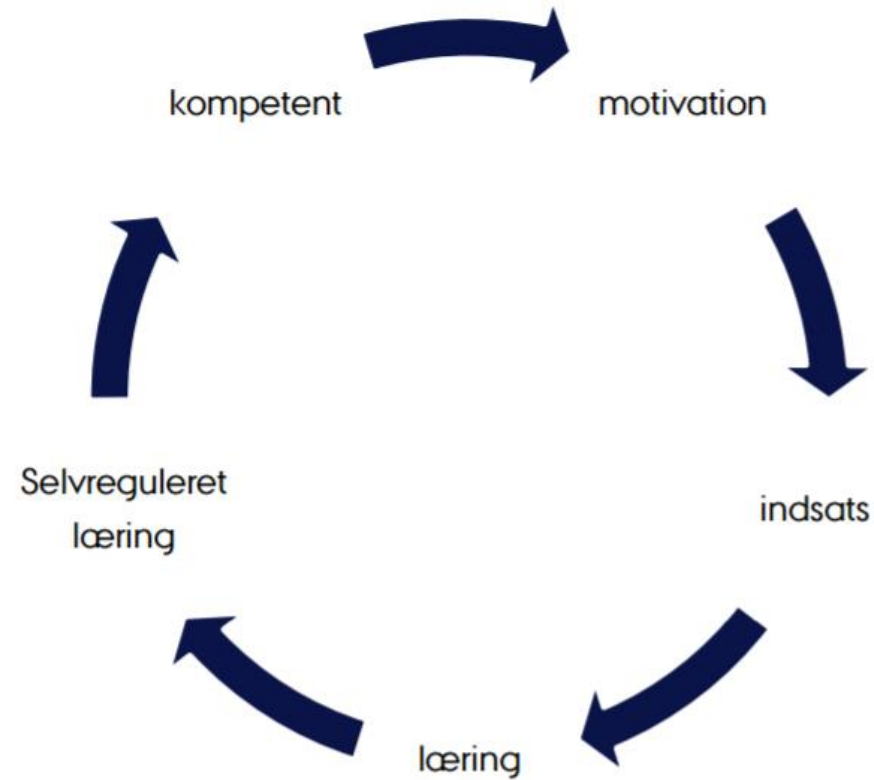
At være som de andre

DYSLEKSI OG MOTIVATION

Motivation hænger sammen med

- ▶ En følelse af at være kompetent
- ▶ En følelse af at det, man beskæftiger sig med, er meningsfuldt
- ▶ En følelse af at man selv har indflydelse på processen

Anne Leth Pedersen

Hvad er læsning?

Afkodning x Forståelse = Læsning

$A \times F = L$

- ▶ Forståelse:
 - ▶ □ Viden om verden
 - ▶ □ Viden om sprog
 - ▶ □ Viden om tekster
 - ▶ □ Danne følgeslutninger
 - ▶ □ Danne indre forestillingsbilleder
 - ▶ □ Genrekendskab
 - ▶ □ Være metakognitiv

FARSØEFTERSKOLE

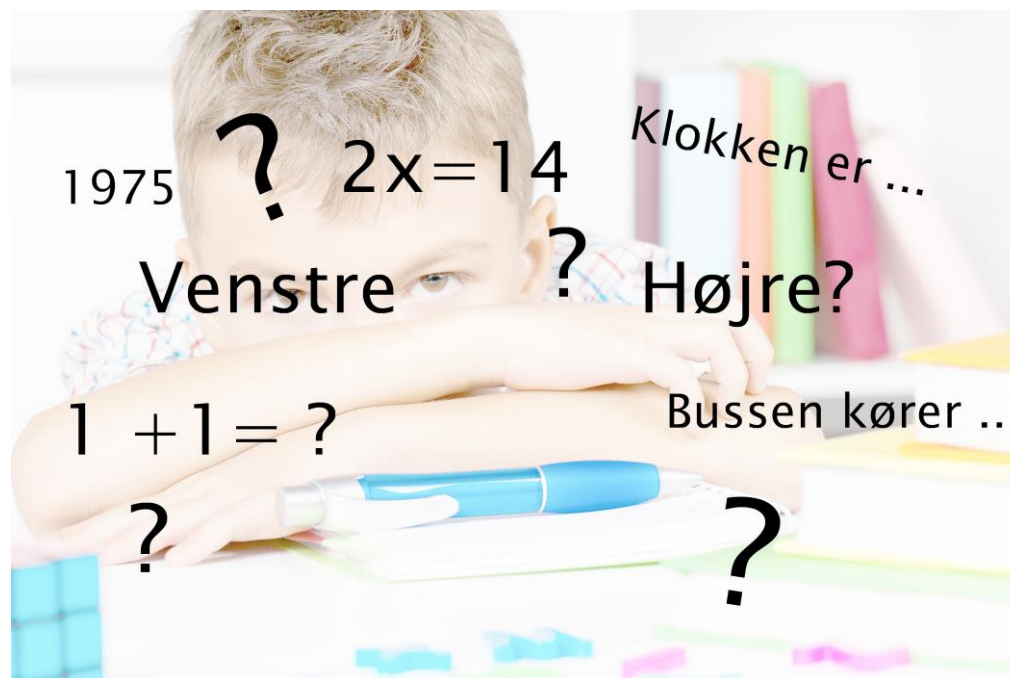
Medborgere og Verdensborgere

Slovakiet
Island
Tanzania

OUT- i uddannelse

Ordblind Ung i Talvanskeligheder

1. Nye målrettede undervisningsmidler

Ægte faglig inklusion

2. Nye målrettede it-hjælpemidler

3. Efteruddannelse, fagmøder og vejledning

- ▶ Tilbyde efteruddannelse af alle matematiklærere på ordblinde efterskoler
- Kvalificere fagteamenes løbende arbejde
- Tilbyde individuel observation og vejledning
- Tilbyde efteruddannelse af alle øvrige lærere

Organisering

- ▶ Projektets aktiviteter koordineres af Pernille Pind, som refererer til styregruppen

Ord·blin·de
EFTERSKOLERNE

Budget: 2 millioner

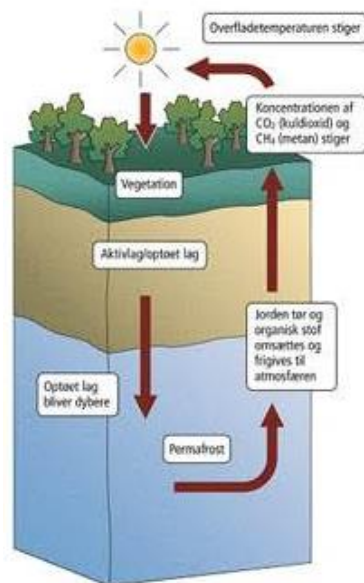
Prøver

- ▶ Der arbejdes på at lave en it-løsning, så tekst i billeder (i nationale test + on-lineprøver) kan læses op med oplæsningsprogrammer.
- ▶ En løsning vi ikke kan forvente er klar til maj prøverne 2018. Ministeriet har lovet, at gøre deres bedste for at tekst i billeder bliver tilgængelige på en eller anden måde.

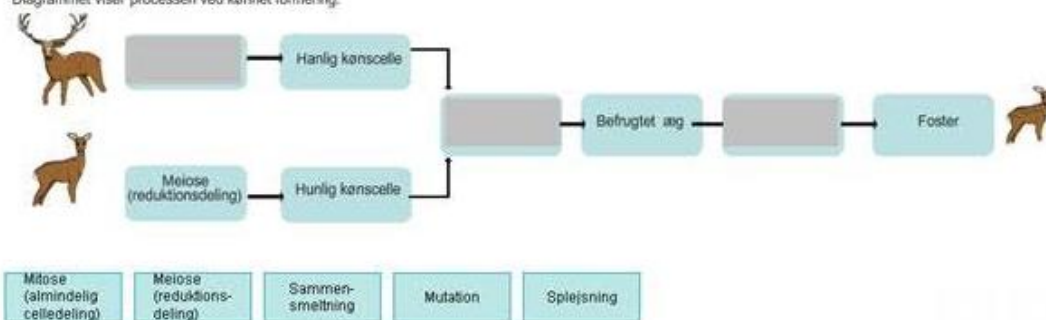

Møde i ministeriet ang. prøver til elever med særlige behov - 9. oktober 2017

Prøver

Diagrammet viser processen ved kønnet forering:

- ▶ Evaluering af sidste års prøver er meget positiv. Dog er der fortsat små irriterende fejl, som gør det vanskeligere at løse opgaverne på lige vilkår med ikke-ordblinde.
- ▶ Ministeriet vil gøre hvad de kan for at undgå fejlene ved de kommende prøver, ved at få Nota til at gennemprøve materialet grundigt.

Prøver

- ▶ Der kommer en ny bekendtgørelse til november, der forholder sig til de nye adgangskrav til ungdomsuddannelserne.
- ▶ Når bekendtgørelsen er udkommet, kommer der en ny vejledning for prøver til elever med særlige behov.
- ▶ Nuværende vejledning fra oktober 2016 kan findes her:
- ▶ <https://www.uvm.dk/folkeskolen/folkeskolens-proever/tilrettelaeggelse/proeve-paa-saerlige-vilkaar-og-fritagelser>

Prøver

- ▶ Prøverne hedder fortsat folkeskolernes prøver, men når de er bestået hedder det, at man har **bestået folkeskolens adgangseksamen**.

De nyeste tal fra skoleåret 2015/2016 viser, at 85 procent af eleverne opfylder adgangskravet, mens 15 procent af eleverne - ca. hver syvende - ikke opnåede mindst 2 i hhv. dansk og matematik i 9. klasse.

Samlet set havde 11 pct. af eleverne ingen prøver eller manglede en eller flere prøver, mens 4 procent af eleverne havde aflagt alle prøver, men opnåede ikke mindst 2 i gennemsnit af prøverne i både dansk og matematik.

Undervisningsministeriet, juni 2017

<https://uvm.dk/aktuelt/nyheder/uvm/ugens%20tal/170605-flere-elever-opnaar-02-i-dansk-og-matematik>

Prøver

- ▶ Det er nu tilladt for ordblinde, at bruge ordforslagsprogrammer i retskrivning. Hvis eleven ifølge ordblinde testen rammer ”gult felt” kan eleven som udgangspunkt ikke benytte ordforslagsprogrammer.
- ▶ Skolelederen kan imidlertid tillade det, hvis der er tale om ”grænsetilfælde” imellem rødt/gult, og hvis der er indlysende gode grunde til at eleven har brug for at benytte ordforslagsprogrammer.

Prøver

- ▶ Man kan nu i 10. klasse "forbedre" sine karakterer i de bundne 9. klasses prøver, men selvfølgelig kun, hvis eleven allerede har været til prøve i fagene.
- ▶ Det er derfor meget vigtigt, at man **ikke** fritages for en prøve i 9. klasse.

Prøver

- ▶ Ministeriet er klar over, at det næste skridt på vejen med prøver til elever med særlige behov, kan blive prøver til elever i talblinde vanskeligheder.

Tabel 7. Karaktergennemsnit og antal elever i 9. klasse fordelt på fag, fagdisciplin og prøveform

Prøveform	Fag	Fagdisciplin	Gennemsnit prøve	Antal prøve	Gennemsnit standpunkt	Antal standpunkt
Bundne prøfefag	Dansk	Læsning	4,1	44	3,9	44
Bundne prøfefag	Dansk	Retskrivning	4,8	44	4,0	44
Bundne prøfefag	Dansk	Skriftlig	5,0	39	5,3	44
Bundne prøfefag	Dansk	Mundtlig	8,1	44	5,0	44
Bundne prøfefag	Engelsk	Mundtlig	4,2	44	4,6	44
Bundne prøfefag	Matematik	Uden hjælpemidler	4,0	44	5,5	44
Bundne prøfefag	Matematik	Med hjælpemidler	5,8	44	5,3	44
Bundne prøfefag	Fællesprøve i fysik/kemi, biologi og geografi	Praktisk/mundtlig	6,3	44		

Tabel 8. Karaktergennemsnit og antal elever i 10. klasse fordelt på fag, fagdisciplin, prøveform og prøveniveau

Prøveform	Fag	Fagdisciplin	Gennemsnit prøve	Antal prøve	Gennemsnit standpunkt	Antal standpunkt
Frivillige prøvfag	FP10: Dansk	Skriftlig	3,7	45	4,2	45
Frivillige prøvfag	FP10: Dansk	Mundtlig	6,2	45	5,6	45
Frivillige prøvfag	FP10: Engelsk	Skriftlig	4,1	18	4,4	27
Frivillige prøvfag	FP10: Engelsk	Mundtlig	4,4	45	4,7	46
Frivillige prøvfag	FP10: Matematik	Skriftlig	6,8	44	7,0	45
Frivillige prøvfag	FP10: Matematik	Mundtlig	6,5	44	7,1	45
Frivillige prøvfag	FP10: Fællesprøve i fysik/kemi, biologi og geografi	Praktisk/mundtlig				
Frivillige prøvfag	FP10: Iværksætter	Praktisk/mundtlig				
Frivillige prøvfag	FP10: Sundhed og sociale forhold	Praktisk/mundtlig				
Frivillige prøvfag	FP10: Sundhed og sociale forhold					
Frivillige prøvfag	FP10: Metal og motorværksted	Praktisk/mundtlig				
Tilbudsfag	FP10: Tysk tilbudsfag	Skriftlig				
Tilbudsfag	FP10: Tysk tilbudsfag	Mundtlig			3,9	11
Tilbudsfag	FP10: Fransk tilbudsfag	Skriftlig				
Tilbudsfag	FP10: Fransk tilbudsfag	Mundtlig				
Tilbudsfag	FP10: Fysik/kemi	Praktisk/mundtlig	7,8	32		
Vurderinger og evalueringer	FP10: Obligatorisk selvvalgt opgave		7,9	44		
Frivillige prøvfag	FP9: Dansk	Læsning	4,0	1	4,0	1
Frivillige prøvfag	FP9: Dansk	Retskrivning	2,0	1	2,0	1
Frivillige prøvfag	FP9: Dansk	Skriftlig	4,0	1	2,0	1
Frivillige prøvfag	FP9: Dansk	Mundtlig	10,0	1	4,0	1
Frivillige prøvfag	FP9: Engelsk	Mundtlig				
Frivillige prøvfag	FP9: Matematik	Uden hjælpemidler	2,0	1		
Frivillige prøvfag	FP9: Matematik	Med hjælpemidler	4,0	1	4,0	1
Frivillige prøvfag	FP9: Fysik/kemi	Praktisk/mundtlig				
Frivillige prøvfag	FP9: Fællesprøve i fysik/kemi, biologi og geografi	Praktisk/mundtlig				

Workshop 1: Ordblind i matematikundervisningen

I denne workshop vil vi kigge på, hvilken betydning ordblindhed har for elevernes læringsmuligheder i matematik. Vi kigger på nogle af de udfordringer, som ordblinde elever møder i matematik og ser på, hvordan vi som lærere kan afhjælpe og støtte eleverne bl.a. gennem visualisering, forskellige skabeloner og brug af programmer som [Wordmat](#) og [Geogebra](#).

Efterskolelærer på Farsø Efterskole Gitte Iversen

Workshop 2: Tale til tekst - i et didaktisk perspektiv

Formålet med oplægget er at se på [TtT](#)-teknologien - dens perspektiver og udfordringer i forhold til skriftsprogsundervisning af elever i læse- og skrivevanskeligheder. Deltagerne får et indblik i hvor let tilgængelig teknologien er, og hvilke programmer der arbejder godt sammen når teknologien anvendes i undervisningen.

Efterskolelærer på Farsø Efterskole Thea Ebdrup

Workshop 3: Ordblind og på vej mod ungdomsuddannelse

Fokus vil i denne workshop være på vejledning som et fælles projekt for de voksne der er omkring eleven (faglærer, kontakt-/klasselærer, forældre, vejleder mm.) Vi vil se på hvordan man konkret kan tage afsæt i at arbejde med elevernes [karakterstyrker](#) og hvordan vi kan dele den viden og erfaring vi opnår.

Præsentation af konkrete eksempler på vejledningsaktiviteter og værktøjer til at arbejde med ordblinde elever i deres afklaringsproces frem mod ungdomsuddannelse.

Efterskolelærer på Farsø Efterskole Jens Chr. Jensen

Workshop 4: [IntoWords](#) i undervisningen

Erfaringer med hvordan man kan understøtte elever til at blive aktive brugere af [IntoWords](#). Hvilke muligheder og perspektiver der er i programmet.

Efterskolelærer på Farsø Efterskole Rikke Kirk

Workshop 5: At gøre elever til CD-ORD-brugere

Formålet med workshoppen er at se mulighederne i programmet og få et større indblik i korrekt opsætning og tilpasning til den enkelte elev.

Læring af programmets features udover "standardfunktionerne" samt personlig indstilling af programmet via profiler.

Efterskolelærer på Farsø Efterskole Kasper [Sennenvald](#)

Workshop 6: Tegning og [flipped learning](#) for ordblinde i matematikundervisningen.

I denne workshop vil vi kigge på strategier for ordblinde elever i matematikvanskeligheder samt vigtigheden af, at eleverne laver visuelle repræsentationer i arbejdet med tekstopgaver. Ligeledes vil vi kigge på udbyttet af at bruge [flipped learning](#) i undervisningen og det interaktive tegneprogram [ExplainEverything](#). Efterskolelærer på Farsø

Efterskole Jesper Juhl Skovgård Sørensen

Ordblind på vej til Det gode liv

